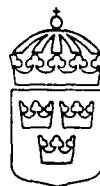

Regeringens proposition

1986/87: 120

om vissa oljebolagsfrågor

Prop.
1986/87: 120

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 26 mars 1987.

På regeringens vägnar

Kjell-Olof Feldt

Thage G Peterson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att sälja aktier i OK Petroleum AB till Oljekonsumenternas förbund.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 mars 1987

Närvarande: statsrådet Feldt, ordförande, statsråden Hjelm-Wallén, Peterson, Bodström, Göransson, R. Carlsson, Holmberg, Wickbom, Hulterström, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist

Föredragande: statsrådet Peterson

Proposition om vissa oljebolagsfrågor

1 Bakgrund

Svenska staten, Oljekonsumenternas förbund (OK) och det statliga finska bolaget Neste OY (Neste) träffade under år 1986 avtal om att driva verksamhet inom oljeområdet i ett gemensamt ägt bolag, OK Petroleum AB (OKP). Bolagets aktier skall efter enligt avtalet genomförda emissioner ägas till 53 % av OK, till 30 % av svenska staten och till 17 % av Neste.

En redogörelse för oljebolagsaffären lämnades i samband med att regeringen våren 1986 inhämtade riksdagens bemyndigande att ikläda staten ekonomiska förpliktelser i samband med bildandet av bolaget (prop. 1985/86: 139, NU 36, rskr. 318).

2 Avtal om riktad aktieemission

Prop. 1986/87: 120

I mars 1987 har, under förutsättning av att erforderliga tillstånd erhålls, avtal om en riktad nyemission träffats mellan parterna i OKP. Avtalet innebär att Neste mot en riktad emission av 46 000 aktier tillskjuter 100 milj. kr. till OKP. Bolagsbildningsavtalet från år 1986 stipulerade följande kapitaltillskott från de tre ägarerna:

Ägare	Avtalat tillskott milj. kr.	Andel aktier i %	Aktiekapital milj. kr.	Bundna och fria fonder milj. kr.	Beskattad reserv milj. kr.	Obeskattade reserver milj. kr.
Svenska staten	556	30	150	163	173	70
OK	580	53	265	315	—	—
Neste	600	17	85	515	—	—
Summa	1 736	100	500	993	173	70

Efter den nu aktuella riktade emissionen blir aktierna fördelade mellan ägarerna på följande sätt:

Ägare	Tillskott milj. kr.	Andel aktier i %	Aktiekapital milj. kr.	Summa fonder och reserver milj. kr.
Svenska staten	556	27,5	150	
OK	580	48,5	265	
Neste	700	24,0	131	
Summa	1 836	100,0	546	1 236 - 454¹ + 54 = 836

¹ 1986 års resultat före dispositioner och skatt

Avtalet i mars 1987 skall ses mot bakgrund av att parterna vid bolagsbildningen år 1986 avtalade att ytterligare emissioner skall ske senast den 30 januari 1988 eller dessförinnan om parterna så avtalar. Vid sådan ytterligare emission skall, enligt bolagsbildningsavtalet, Neste äga rätt att öka sin ägarandel till minst 20 %, om möjligt 25 %.

3 OK:s skrivelse

OK har i en skrivelse den 9 mars 1987 hemställt att regeringen begär riksdagens tillstånd att sälja viss del av statens aktier i OKP till OK. Förbundet framhåller i skrivelsen att Nestes kapitaltillskott är positivt för OKP. Samtidigt understryker OK vikten av att OKP:s karaktär av ett kooperativt företag bibehålls. Mot den bakgrunden önskar förbundet förvärva aktier i OKP av svenska staten i den omfattning som krävs för att förbundets andel av aktiekapitalet efter förvärvet klart överskrider 50 %.

4 Föredragandens överväganden

I mina överväganden i samband med min anmälan till prop. 1985/86: 139 angående OKP framhöll jag bl. a. att den nya bolagsbildningen innebar en kraftsamling av de svenska intressenterna. Jag betonade också vikten av att det kooperativa inslaget på svenska oljemarknaden kunde bibehållas och att OKP fick en finansiell styrka i paritet med andra jämförbara företag.

Som jag ser det innebär den riktade emissionen att den utländska ägarandelen ökar, men inte i sådan omfattning att det reella inflytandet och balansen i företaget nämnvärt förändras. Nestes ökade aktieinnehav i OKP ligger också inom ramen för vad som stadgas i bolagsbildningsavtalet från år 1986. Priset per aktie vid den föreslagna tillkommande riktade emissionen till Neste har fastställts på kommersiella grunder.

Av min redogörelse framgår att den riktade emissionen till Neste innebär att statens andel av aktierna i OKP minskas från 30% till 27,5%. OK:s andel reduceras på motsvarande sätt från 53% till 48,5%. Som jag tidigare framhållit anser jag att det är viktigt att OKP:s karaktär av ett kooperativt bolag bibehålles. Enligt min mening bör därför staten i detta läge sälja aktier till OK i sådan omfattning att OK:s ägarandel klart överstiger 50%. Jag anser att en aktieförsäljning till OK i en omfattning som ger förbundet en ägarmajoritet ligger inom ramen för de oljepolitiska riktlinjer som riksdagen beslutat om. Med hänsyn till oljebolagsfrågornas tidigare behandling bör regeringen inhämta riksdagens bemyndigande att genomföra försäljning av högst 3,5% av statens aktier i OKP.

5 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att bemyndiga regeringen att genomföra en försäljning av statens aktier i OK Petroleum AB till Oljekonsumenternas förbund i enlighet med vad jag förordat.

6 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.